

W Oddziale Wojewódzkim NFZ w Poznaniu funkcjonuje system informatyczny oparty na technologii Internetu, który przydziela lekarzom kolejne pule numerów recept

Poznański eksperyment

Włodzimierz Nowak

Leki refundowane stanowią w systemie opieki zdrowotnej jedną z istotniejszych pozycji kosztowych, wynoszącą ok. 20 proc. wszystkich wydatków ponoszonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia na ochronę zdrowia. W takiej sytuacji polityka lekowa państwa jest jednym z najważniejszych zagadnień w obszarze służby zdrowia.

Tak naprawdę polityka lekowa to powiązanie rodzaju leku z określoną jednostką chorobową i udowodnienie skuteczności terapeutycznej danego leku. Zagadnienie staje się jednak bardzo trudne, szczególnie kiedy każda firma farmaceutyczna zachwala swój lek jako najlepszy, a niezależne, dodatkowe badanie skuteczności leku dopuszczonego do obrotu jest bardzo kosztowne.

Ujednoczenie opisu

Jak wiadomo, wymagany zakres informacji, jakie apteki przekazują do NFZ, jest dość obszerny, ale niezbędny do skutecznego opanowania bieżących wydatków na leki.

Stosowanych rozwiązań jest wiele, jednak projekt poznański wydaje się najbardziej interesujący.

Recepty i prawo

Kolejne rozporządzenia o receptach lekarskich doprowadziły do stanu, w którym każdy dokument ma unikalny w skali kraju numer identyfikacyjny.

Numerowana recepta pozwala w prosty sposób zidentyfikować lekarza, który ją wystawił, i w wątpliwych przypadkach wyjaśnić, dlaczego taki, a nie inny lek został zaordynowany.

Pozostaje do rozwiązania problem, jak w prosty i wygodny sposób zaopatrzyć lekarza w numerowane recepty.

» Polityka lekowa to powiązanie rodzaju leku z określoną jednostką chorobową i udowodnienie skuteczności terapeutycznej danego leku »

Należy zatem uczynić wszystko, co możliwe, aby w aptece w łatwy sposób powstawała jak największa liczba informacji o jednostkach chorobowych, lekach, pacjentach i lekarzach.

Skutecznym sposobem rozwiązania problemu może być wprowadzenie ujednoczonych zasad opisywania recept na obszarze województwa, a najlepiej całego kraju.

Rocznie lekarze wypisują ponad 420 mln recept, które trafiają do komputerów aptecznych. Każda recepta zawiera kilkadziesiąt informacji, które Fundusz gromadzi, a następnie przetwarza w celu wykrywania współzależności, ale także nieprawidłowości.

Rozporządzenie o receptach dopuszcza dwa rozwiązania:

1. Wydruk numerowanych recept przez oddział wojewódzki Funduszu, a następnie ich dystrybucję do lekarzy.
2. Przydzielenie lekarzom tzw. puli numerów, na podstawie których numerowane recepty są drukowane przez lekarzy we własnym zakresie.

Rozporządzenie dopuszcza oba rozwiązania, można je stosować niezależnie lub łącznie. Decyzyja, jakie rozwiązanie wybrać, należy obecnie do poszczególnych oddziałów Funduszu.

Wielkopolska rekomendacja

Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Poznaniu stworzył lekarzom najdogodniejsze warunki do realizacji wymogów rozporządzenia o receptach.

Projekt poznański umożliwia lekarzom:

- pobieranie puli numerów recept z centralnego systemu rejestracji,
- zakup gotowych recept.

Każdy lekarz może wybrać dowolną możliwość albo może stosować oba rozwiązania jednocześnie. Wszystko zależy od jego woli i aktualnych potrzeb.

Problem recept w Poznaniu, jednym z większych Oddziałów Wojewódzkich NFZ, nie jest bagatelny i dotyczy ponad 26 mln recept rocznie.

Dzięki planowej i konsekwentnej polityce dykcji Funduszu, a także Departamentowi Polityki Lekowej i Departamentowi Informatyki powstało rozwiązanie techniczne, które z całym przekonaniem można zarekomendować pozostałym oddziałom NFZ.

Unikalny numer

W Oddziale Wojewódzkim NFZ w Poznaniu od ponad roku funkcjonuje system informatyczny oparty na technologii Internetu, który przydziela lekarzom kolejne pule numerów recept.

Lekarz posiadający komputer może bez kłopotu, z dowolnego miejsca województwa, kraju, a nawet świata połączyć się z systemem informatycznym Funduszu i zarezerwować sobie odpowiednią pulę kolejnych numerów recept.

Na podstawie przydzielonej numeracji system informatyczny lekarza drukuje kompletną receptę wraz z wszelkimi niezbędnymi danymi, unikalnym numerem recepty i kodem kreskowym.

Jeżeli numerowana recepta znajdzie się po pewnym czasie w aptece, to bez trudu można ją automatycznie zarejestrować w systemie informatycznym apteki wraz z danymi o leku, cenie czy odpłatności.

W okresach sprawozdawczych apteki przekazują raporty sprzedażowe do Funduszu, gdzie bez trudu można zidentyfikować lekarza, który wystawił receptę, a następnie, w miarę potrzeby, zweryfikować zasadność ordynacji określonego leku.

Lekarzom nieposiadającym komputerów Fundusz zaproponował gotowe, ponumerowane recepty do wypisywania ręcznego, ale także komputerowego. Aby jeszcze bardziej przybliżyć projekt do lekarzy i maksymalnie uprościć nabywanie recept, na terenie województwa uruchomiono specjalne punkty dystrybucji.

Jak pokazuje praktyka, lekarze chętnie stosują oba rozwiązania, przy czym z technologii internetowej korzystają pojedyncze gabinety i większe przychodnie, natomiast szpitale często wolą klasyczne recepty, wypisywane ręcznie. Czy projekt został zaakceptowany przez środowisko medyczne? Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że tak. Należy jednak pamiętać, że w przypadku wdrażania tak dużych systemów zawsze występują zakłócenia, poważnie utrudniające lub czasami wręcz zatrzymujące projekty. W Poznaniu takich problemów nie było, co z jednej strony świadczy o technicznie dobrym przygotowaniu projektu i logistyki jego wdrożenia, a z drugiej o wyrozumiałości lekarzy i zrozumieniu potrzeby wprowadzania nowych rozwiązań.

Doskonalenie projektu

Uruchomiony projekt jest cały czas doskonalony i modyfikowany, stosownie do zmieniających się przepisów prawa. Potrzeby modyfikacji wynikają nie tylko ze zmian przepisów prawa, ale powstają również z inicjatywy samych użytkowników. Ciekawym pomysłem jest wniosek jednego z dużych szpitali, który zaproponował, aby jego recepty uzupełnić o nazwę szpitala i dane adresowe.

Oczywiście, za taką usługę szpital winien dodatkowo zapłacić, ponieważ NFZ nie ma podstaw prawnych do refundacji tego typu usług.

Zagadnienie recept z dodatkowymi nadrukami zostało już uregulowane. Takie zamówienia mogą być zrealizowane bezpośrednio w jednym z punktów dystrybucyjnych

Uporządkowanie informacji

Wprowadzenie kompleksowego systemu do generowania i obsługi recept numerowanych to nie tylko uporządkowanie obiegu informacji o lekach, ale przede wszystkim wygoda dla lekarzy i aptek.

Dzięki systemowi lekarze będą mieli pełną kontrolę nad receptami, a apteki poznańskie będą wkrótce automatycznie informowane o wszelkich przypadkach kradzieży lub zagubienia recept i pieczętek lekarskich.

Firmy informatyczne zainteresowały się także stworzeniem wygodnego i niedrogiego oprogramowania do drukowania recept, które wkrótce zostaną zaprezentowane lekarzom.

Planowany jest również dodatkowy moduł drukowania i obsługi recept do popularnego w Wielkopolsce programu KS-SWD. ■

Punkty dystrybucji:

- Poznań, ul. Piekary 14/15
- Poznań, ul. Miczurina 20a
- Kalisz, ul. Mostowa 2

- Konin, ul. Szpitalna 45
- Leszno, ul. Kościuszki 4
- Piła, ul. Wojska Polskiego 43